

עין משפט
גד מצוה

כד א מיי' פ"ו מהלכות יו"ט ה'ל' ז טוש"ע כ"ח ס' מקל' סעיף ה':
ב' ב ג מיי' שם הלכה ו' טוש"ע שם סעיף טו:
כד ד מיי' שם טוש"ע שם ס' מקל' סעיף ה':
כז ה ו מיי' פ"ז שם הלכה ח טוש"ע שם:

ב'ח ז מיי' פ"ז מהל' מאלכות אסורות הלכה יד סמג לאון קמג טוש"ע י"ד ס' קיג סעיף ה':

ב'ט ח מיי' פ"ח מהל' יו"ט הלכה יוד טוש"ע א"ח ס' מקל' סעיף ז:

ט [טוש"ע א"ח סימן מקל' סעיף טו]:

ל י מיי' שם פ"ז ה'ל' ג טוש"ע שם ס' מקל' סעיף ז:

לא כ ל מיי' שם ה'ל' ד טוש"ע שם סעיף ה':
לב מ מיי' שם ה'ל' ד טוש"ע שם סעיף ו':
לג נ מיי' שם ה'ל' ג טוש"ע שם סעיף ז:
ע [מיי' שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף ו]:

לעזי רש"י

גושקייא [גושקיי"ש].

סיכות. מכבשות. הומלו"ן. כשות.

רבינו חננאל

רב הונא חצדו ליה בחוליי דמועריא. איתביה רבה בר רב הונא, והתניא דבר האבד מותר לעשותו במועד ושאינו אבד אסור לעשותו, במה דברים אמורים, בתלוש, אבל במחובר אפילו כולו אבד אסור. ואם אין לו מה יאכל קוצר ומעמר ודש כר, ובלבד שלא ידוש בפרות. אמר ליה רב הונא הא מתניתא 'יחידאה היא, (דהוא) [נהא] רבן שמעון בן גמליאל תני לה משום ר' יוסי, ולא סמכין עליה, אי הכי דר' יוסי הוא ידוש בפרות, דהא ר' יוסי לא בעי שינוי. ופרקינן כיון דכל יומא איכא דרייש' דכל פרות לאו שינוי. תנו רבנן מרחצין קמח במועד לצורך המועד, שלא לצורך המועד אסור, ואם טחן לצורך המועד והותיר, מותר. כיונא בו קוצצין בעצם במועד לצורך המועד, ושלא לצורך המועד אסור, כר. וכן מטילין שכר לצורך המועד כר. ובלבד שלא יערים. איני, והתניא אע"פ מערימין בכך, משום ר' יוסי בר' יהודה אמרו מערימין בכך, משום ר' יוסי בר' יהודה אמרו מערימין, ואע"ג דלמיתעד למי שאין לו מה יאכל שרי, איקפד שמואל עליה דרב, ואמר, אפילו הכי אדם חשוב שאני. ר' יהודה נשיאה נפק בחומרתא דמודשא, ואשתי מיא דאחים קפילא ואיקפד ר' אמי

עליה. ואמר בר יוסף תרוייהו שרו להו רבנן חומרתא דמודשא, דתניא השיריים והצמידים והטבעות הרי הן ככל הכלים הגרים. ואמרין, אפילו הכי אדם חשוב שאני, לא הוה ליה למיעבד הכי. אמר רב חננאל אמר רב, קוצץ אדם דקל במועד אף על פי שאין צריך לו אלא לנסורת שלו. לייט עלה אביי. אול רב אשי למקצץ ההיא ערבא, ואישתמיט גרגא ובצא למיפסקיה לשקיה, ושבקיה והדר. רב יהודה שרא למיעקר כיתנא ולמיקטל כשותא ולמיעקר שומשמי.

יב:

מכנים אדם פירותיו מפני הגנבים. פירש בתוספות הרב דבאסיפת פירות איכא מללכה כדאמרין פרק אין דורשין (תגינה דף ית.) גצי חג האסיף אסיפה במועד מי שרי ואיני יודע מה מללכה (י) וזריך עיון אי טרם צלא מללכה אסיר כי היכי דאסיירי צפרקמטע' ולקמן צשמעתין (דף יג.) אלמר מועד משום טירחא ולא טירחא הוא ושמא היינו דוקא צדצר שהוא מללכה:

אם תימציי לומר צרם און הבכור ומת קנשו בנו אחריו. משום דאסורא עשה אלל כוון מללכתו לא עשה אסורא עדיין ולא צריך להגיה דלוריי' אלל צפ' השולח (גיטין מד. ושם) דגצי מכר ומת (ט) צעי אי קנסו צנו אחריו התם גרסינן ודאי אסורא דלוריייתא משום דמכר ומת נמי עצד אסור' אלל דלא הוי דלוריי':

נטייעצ

גמליאל משום ר' יוסי דבר התלוש מן הקרקע אפילו מקצתו אבוד מותר והמחובר לקרקע אפי' כולו אבוד אסור ואי ר' יוסי ידוש נמי בפרות הא אמר רב יצחק בר אבא (ג) מאן תנא שינוי במועד בדבר האבד דלא כר' יוסי אמר לך ה"נ כיון דכל יומא לאו בפרות דיישי האידנא נמי לאו שינוי הוא ת"ר י מרחצין במועד לצורך המועד ושלא לצורך המועד אסור ואם טחן והותיר הרי זה מותר קוצצין עצים במועד לצורך המועד ושלא לצורך המועד אסור ואם קצץ והותיר הרי זה מותר (א) מטיילין שכר במועד לצורך המועד ושלא לצורך המועד אסור ואם הטיל והותיר הרי זה מותר ובלבד שלא יערים ורמינהו מטילין שכר במועד לצורך המועד ושלא לצורך המועד אסור אחד שכר תמרים ואחד שכר שעורים ואע"פ שיש לו ישן י מערים ושותה מן החדש תנאי היא דתניא אין מערימין בכך ר' יוסי בר יהודה אומר מערימין רב חצדו ליה חצדא בחולא דמועדא שמע שמואל איקפד לימא שמואל כיחידאה סבירא ליה לא חצדא דחויי הוה דלא הוה פסיד ורב מאי טעמא עביד אין לו מה יאכל הוה ושמואל לא סיימוה קמיה אי נמי (ג) אדם חשוב שאני ר' יהודה נשיאה נפק (ג) בחומרתא דמודשא ואשתי מיא דאחים קפילא ארמאה שמע ר' אמי (ג) איקפד אמר רב יוסף מאי טעמא איקפד (ג) אי משום חומרתא דמודשא הא תניא (ג) השירין הגזמים והטבעות הרי הן ככל הכלים הניטלין בחצר אי משום דאישתי מיא דאחים קפילא ארמאה הא אמר (ג) שמואל בר יצחק אמר רב (ג) כל שנאכל כמות שהוא חי אין בו משום ביישולי נכרים אדם חשוב שאני אמר רב חננאל אמר רב קוצץ אדם דקל במועד אע"פ שאינו צריך אלא לנסורת שלו (ט) לייט עלה אביי רב אשי הוה ליה אבא בשלנייא אול למיקצייה בחולא דמועדא אמר ליה רב שילא משלנייא לרב אשי מאי דעתין דקאמר רב חננאל אמר רב קוצץ אדם דקל במועד אע"פ שאינו צריך אלא לנסורת שלו הא לייט עלה אביי אמר ליה (ג) לא שמיע לי כלומר לא סבירא לי אישתמיט גרגא בעי למיפסקיה לשקיה שבקיה והדר אתא רב יהודה (ה) שרא למיעקר כיתנא ולמיקטל כשותא ולמיעקר שומשמי אמר ליה אביי לרב יוסף בשלמא כיתנא חזי לחפיפה כשותא חזי לשיכרא אלא שומשמי למאי חזי חזי לגזיי דאית בהו רבי ינאי (ג) הוה ליה ההוא פרדיסא דמטא זמניה בחולא דמועדא קטפיה לשנה שהיה כולי עלמא לפרדיסייהו לחולא דמועדא אפקריה רבי ינאי לפרדיסיה ההוא שתא: **בתנאי'** מכנים אדם פירותיו מפני הגנבים (ג) ושולה פשתנו מן המשרה בשביל שלא תאבד (ג) ובלבד שלא יכוין את מלאכתו במועד (ג) וכולן אם כוונו מלאכתן במועד יאבדו: **גמ'** תנא (ג) ובלבד שיכניסם בצנעא לתוך ביתו רב יוסף הוה ליה (ג) כשורי עיילינהו ביממא אמר ליה אביי והתניא ובלבד שיכניסם בצנעא בתוך ביתו אמר ליה צנעא דהני יממא הוא (ג) כיון דבליילא בעו גברא יתירי ובעו (ג) מדוכרי דנורא אוושא מילתא: ושולה פשתנו מן המשרה כו': (ט) בעי מיניה רבי ירמיה מרבי זירא (ג) כוון מלאכתו במועד ומת מהו שיקנסו בניו אחריו אם תימציי לומר צרם

נמי יהא אסור אותה מללכה דכיון דכוון מללכתו במועד דין הוא שיהו אסורין ליהנות

מכנים אדם פירותיו מפני הגנבים. פירש בתוספות הרב דבאסיפת פירות איכא מללכה כדאמרין פרק אין

דורשין (תגינה דף ית.) גצי חג האסיף אסיפה במועד מי שרי ואיני יודע מה מללכה (י) וזריך עיון אי טרם צלא מללכה אסיר כי היכי דאסיירי צפרקמטע' ולקמן צשמעתין (דף יג.) אלמר מועד משום טירחא ולא טירחא הוא ושמא היינו דוקא צדצר שהוא מללכה:

אם תימציי לומר צרם און הבכור ומת קנשו בנו אחריו. משום דאסורא עשה אלל כוון מללכתו לא עשה אסורא עדיין ולא צריך להגיה דלוריי' אלל צפ' השולח (גיטין מד. ושם) דגצי מכר ומת (ט) צעי אי קנסו צנו אחריו התם גרסינן ודאי אסורא דלוריייתא משום דמכר ומת נמי עצד אסור' אלל דלא הוי דלוריי':

נטייעצ

מי שהפך פרק שני מועד קמן

יש מהן פטור אלל אסור. והא דקתני אין זופתין אסור למיעבד לכתחילה אלל צדיעבד לא הוי חייב והא דקתני זופתין הוי מותר לכתחילה: **למיחא.** לקצור ורצ הונא יש לו מה יאכל הוה ואמאי שרי לה: **אמר ליה.** האי דקתני מחובר אפי' כולו אבד נמי אסור

ר' יוסי היא ויחידאה היא ולא סבירא לן כוותיה: **כיון דכל יומא לאו צפרים דיישי האידנא לאו שינוי הוא.** כי דיישי צלא פרות ולעולם ר' יוסי היא והא דאסר צפרות משום דלשושא מילתא היא: **ואם טחן.** במועד לצורך המועד והותר עד לאחר המועד: **מוסר.** לאללו אחר המועד: **וצלצד שלא יערים.** שלא יעשה הרבה ויאמר לצורך המועד אני עושה ומתכוין כדי שתשמייר לאחר המועד: **מערים ושופס מן החדש.** שיכול לומר לצורך המועד הטילו: **לימא שמואל** דאקפד כיחידאה סבירא ליה כההיא מתניתא (א) צמחובר אפי' כולו אבד נמי אסור ואוקימנא כר' יוסי יחידאה: **חזרא דחויי דלא הוה פסידא.** להכי איקפד אלל בחלדא דשערי לא סבר לה כר' יוסי דאסיר: **אין לו מה יאכל הוה.** להכי עביד הכי: **לא סיימוה קמיה.** לא לאמרו לו דלא הוה ליה מה יאכל להכי איקפד: **אדם חשוב שאני.** רצ לא הוה ליה למיעבד הכי אפי' אין לו מה יאכל: **נפק.** צחצר צצצת: **בחומרתא דמושא.** טענתה היא של ממתת וחומתה של אלמוג: **שירין.** נושקיי"א צלע"ז: **כל שהוא נאלל כמות שהוא חי.** ומאי שמו אינשי כמות שהי: **אדם חשוב שאני.** יש לו להחמיר על עצמו יותר ולא הוה ליה למיפק בחומרתא דמדושא ולא למימשי מיא דאחים קפילא נכרי: **(נפורס).** עזים דקים שנופלין מן החמיכה: **אבא.** יער: **צשלנייא.** פירוש שם העיר כלומר היה לו יער צלותו מקום: **אישתמיט גרגא צעי למיפסקיה לשקיה.** דרב אשי משום דעבר אלדאזיי: **שצקיס.** אלצא דלא קצצה במועד שהרגיש משום דעבר אלדאזיי נפל ליה נרגא: **למיעקר כיתנא.** בחולא דמועדא: **למיקטל.** לחמור: **כשופא.** הומלו"ן: **לחפיפה.** לכסות צו מאלל כגון תאנים ותמרים לצורך המועד: **לגזיי.** כמו מויתא דשיכרא (צ"ק דף לה.) לגזיי גרעינין דאית צהו צשמעמין דחזו למיעבד צהו משחא: **אפקריה ר' ינאי לפרדיסים.** משום דעל ידו היה תקלה לעלמא דשהו עד לחולא דמועדא וקטפי: **בתנאי' שולה.** מעלה: **שלא יכוין מלאכסו במועד.** שיש לו פנאי צחצר ימות השנה והוא משהה למועד: **יאבדו.** צאסור ליהנות מהן: **גמ' ליענא דידהו יממא הוא.** אפי' צלילה כיממא דמי ולא סגי ליה שלא להכניסן להכי מכניסן נמי ציוס: **מדוכרי דנורא.** אצוקות: **מהו שיקנסו בניו אחריו.** לבניו ממנה כשם שהיה אציהס קיים: **צרס**

וקטפיה בחוליי דמועדא. אפקר ר' ינאי לפרדיסיה ההיא שתא. ירושלמי. אמר, ילפון מקלקלתא ולא ילפי מתקנייא. ר' יעקב בר אחא בשם רבין, פרקמטיא אבידה, שריא מטלטלתא במועדא. שיריאתא, שרי מיובון מינה במועדא. **בתנאי' מכנים אדם פירותיו מפני הגנבים כו'.** תנא, ובלבד שיכניס בצנעא לתוך ביתו. ואי הוו כעין כשורי דרב יוסף, דבליילא בעו גברי יתירי, ובעי אבוקות של אש, ואוושא מילתא טפי, עדיף לעיילוינהו ביממא. שולה פשתנו מן המשרה **שלא תאבד, ובלבד** שלא יכוין מלאכתו במועד. וכולן שכינעו מלאכתן במועד יאבדו.

מסורת הש"ס

(א) [מוספת פ"ח/א], (ב) [לעיל יא. ע"ש], (ג) [שבת קל"ז:], (ד) [לעיל/א: שבת נא. וש"נ:], (ה) [נפי' מה שפירשו מוס' שבת מו: ד"ה ואמר עולא ותוס' עירובין סט. ד"ה כיון:], (ו) [שבת נא:], (ז) שם מו:, (ח) שבת נא. יבמות מו. ע"ז למ. נט., (ט) [קדושין לג: וש"נ:], (י) [עירובין קב: וש"נ:], (כ) פ"י נ"י קורות כדשים וגדולים, (ל) [ג' הערוך צ"ג מדבר מדבורי דנורא פ"י אצוקות], (מ) [נפי' מוס' בכורות לד: ד"ה צנא], (ס) [גיטין מד. ע"ש בכורות לד:]

הגהות הב"ח

(א) גמ' אי משום חומרתא דמודשא הא מילא השירין. ג' צ צ מ"ש פ' הדך דף סט' בתוס' ד"ה כיון: (ב) שם הא אמר רב שמואל: (ג) רש"י ד"ה ליהא וכו' דמחובר אפי': (ד) תוס' ד"ה מכניס כו' ואיני יודע מה מללכה איכא באסיפה וארך עיון: (ה) ד"ה אלס כו' דגצי מכר ומת דצעי אי קנסו צנו אחריו התם דראיי גרסינן אסורא דלוריייתא:

מוסף רש"י

קוצצין עצים. מן המחובר (ביצה יט:). מטילין שכר. צרש"י צלע"ז, במודע. בחול של מועד (שבת קט"ז). אדם חשוב שאני. שהיה אדם חשוב אפילו כולו אבד אסור. ואם אין לו מה יאכל קוצר ומעמר ודש כר, ובלבד שלא ידוש בפרות. אמר ליה רב הונא הא מתניתא 'יחידאה היא, (דהוא) [נהא] רבן שמעון בן גמליאל תני לה משום ר' יוסי, ולא סמכין עליה, אי הכי דר' יוסי הוא ידוש בפרות, דהא ר' יוסי לא בעי שינוי. ופרקינן כיון דכל יומא איכא דרייש' דכל פרות לאו שינוי. תנו רבנן מרחצין קמח במועד לצורך המועד, שלא לצורך המועד אסור, ואם טחן לצורך המועד והותיר, מותר. כיונא בו קוצצין בעצם במועד לצורך המועד, ושלא לצורך המועד אסור, כר. וכן מטילין שכר לצורך המועד כר. ובלבד שלא יערים. איני, והתניא אע"פ מערימין בכך, משום ר' יוסי בר' יהודה אמרו מערימין בכך, משום ר' יוסי בר' יהודה אמרו מערימין, ואע"ג דלמיתעד למי שאין לו מה יאכל שרי, איקפד שמואל עליה דרב, ואמר, אפילו הכי אדם חשוב שאני. ר' יהודה נשיאה נפק בחומרתא דמודשא, ואשתי מיא דאחים קפילא ואיקפד ר' אמי עליה. ואמר בר יוסף תרוייהו שרו להו רבנן חומרתא דמודשא, דתניא השיריים והצמידים והטבעות הרי הן ככל הכלים הגרים. ואמרין, אפילו הכי אדם חשוב שאני, לא הוה ליה למיעבד הכי. אמר רב חננאל אמר רב, קוצץ אדם דקל במועד אף על פי שאין צריך לו אלא לנסורת שלו. לייט עלה אביי. אול רב אשי למקצץ ההיא ערבא, ואישתמיט גרגא ובצא למיפסקיה לשקיה, ושבקיה והדר. רב יהודה שרא למיעקר כיתנא ולמיקטל כשותא ולמיעקר שומשמי. אמר אביי, בשלמא

רבינו חננאל (המשך)

כיתנא חזי (לחפיפה) [לחפיפה], כשותא נמי חזי לשיכרא, אלא שומשמי למאי חזי, ואמרין לגזי דאית בהו. ר' ינאי קטף פרידיסאה בחוליי דמועדא, וחשש דמטא, וחשש לפסידא, לשנה אחרת שהו כולי עלמא לפרדיסייהו,

ואמר בר יוסף תרוייהו שרו להו רבנן חומרתא דמודשא, דתניא השיריים והצמידים והטבעות הרי הן ככל הכלים הגרים. ואמרין, אפילו הכי אדם חשוב שאני, לא הוה ליה למיעבד הכי. אמר רב חננאל אמר רב, קוצץ אדם דקל במועד אף על פי שאין צריך לו אלא לנסורת שלו. לייט עלה אביי. אול רב אשי למקצץ ההיא ערבא, ואישתמיט גרגא ובצא למיפסקיה לשקיה, ושבקיה והדר. רב יהודה שרא למיעקר כיתנא ולמיקטל כשותא ולמיעקר שומשמי. אמר אביי, בשלמא